The Trail of Jan Szczepanik | Der Weg von Jan Szczepanik

Szlak Jana Szczepanika

Dom Szczepanika przy ul. Szopena

Jan Szczepanik's House on Chopin Street
Das Haus von Szczepanik an der Chopinstraße

PL

Wybudowany w 1912 r. przez teścia Jana Szczepanika, według projektu Franciszka Hackbeila młodszego. Uwagę przykuwa wieża w rogu budynku zakończona kopulastym dachem. Nad oknami bocznej ściany kamienicy widoczny jest wyeksponowany architektonicznie monogram właściciela kamienicy „Z.D.". Kiedyś monogramy widniały także na metalowej kracie zdobiącej drzwi wejściowe. W tym domu w latach od 1915 roku, po przejściu południowego odcinka frontu wschodniego mieszkała rodzina Jana Szczepanika. W 1916 r. wynalazcę odwiedzili projektanci niemieccy, którzy na polecenie swojego rządu przygotowali plany gobelinu długości kilkudziesięciu metrów, mającego przedstawiać apoteozę wielkich zwycięstw Niemiec, a który miał zostać wykonany dzięki konstrukcjom Szczepanika. Równocześnie zainteresował się filmem. Pod koniec wojny dysponował kilkoma modelami kamer i dokonał pierwszych próbnych zdjęć barwnych. Pierwszy próbny film naukowy Jana Szczepanika to nagranie z przeprowadzonej operacji chirurgicznej w szpitalu w Langbeck Virchov. Tam wynalazca odniósł poważny sukces. Efekt filmu był ogromny. Naturalność zdjęć, widok otwartej jamy brzusznej i spływająca krew doprowadziły niektórych widzów do omdlenia podczas pokazu filmu. W sprawozdaniach prasowych wyrażano się bardzo pochlebnie o wynalazku. W 1972 roku członkowie Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Tarnowskiej ufundowali i wmurowali na jednej ze ścian domu tablicę poświęconą „polskiemu Edisonowi".

EN

Designed by Franciszek Hackbeil, Jr. and built by Szczepanik's father-in-law in 1912. A cupola turret at a corner draws attention. A side wall of the house is decorated with Zygmunt Dzikowski's monogram. Originally, the monograms were also mounted at an iron entrance gate. The Szczepanik family moved into this house in 1915, after the battles of the Eastern Front moved towards the Russian territory. In 1916, German designers paid the inventor a visit to discuss technical issues of using Szczepanik's technology to weave an imposing tapestry that would commemorate historical victories of the German nation. At the same time Szczepanik experimented with motion pictures technology. By the end of the WWI he has managed to complete several prototypes of television cameras and successfully recorded color pictures. His first movie documented abdomen surgery at Langbeck Virchov hospital. It was an outstanding success although realism of the presented scenes made several spectators pass out. In 1972 members of the Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Tarnowskiej (Tarnów Region Lovers Society) founded a commemorative plaque.

DE

Das Haus wurde in dem Jahre 1912 nach dem Entwurf des Architekts Franciszek Hackbeil dem Jüngeren vom Schwiegervater von Jan Szczepanik erbaut. Die Aufmerksamkeit wird gefesselt durch den Eckturm des Gebäudes, der mit einem Kuppeldach versehen ist. Über den Fenstern der Seitenwand des Mietshauses ist ein ausgelegtes Monogramm des Besitzers des Hauses „Z.D." zu erkennen. Früher gab es auch Monogramme an der Haustürgitter. In diesem Haus hat in den Jahren ab 1915, die Familie von Jan Szczepanik nachdem sie den südlichen Teil der östlichen Front passierten gewohnt. Im Jahre 1916 wurde er von deutechen Projektanten besucht. Sie haben im Auftrag ihrer Regierung einen riesigen, ein paar Dutzend Meter langen Gobelin entworfen. Der Gobelin sollte dank der Konstruktionen von Szczepanik gebaut werden und die Apotheose der großen Siege der Deutschen darstellen. Gleichzeitig interessierte er sich für das Medium Film. Am Ende des Krieges hatte er mehrere Modelle von Kameras und machte seine ersten Farbfotos. Der erste wissenschaftliche Probefilm von Jan Szczepanik wurde gedreht. Es wurden Fotos von einer durchgeführten Operation im Krankenhaus in Langbeck Virchov aufgenommen. Dort feierte der Erfinder einen riesigen Erfolg. Die Wirkung des Films war riesig. Die Natürlichkeit der Bilder, der Anblick von der geöffneten Bauchhöhle und von dem Blut verursachte, dass manche Zuschauer in Ohnmacht fielen. In den Zeitungsberichten äußerte man sich sehr positiv über die Erfindung. Im Jahre 1972 haben die Mitglieder der „Gesellschaft der Freunde der Tarnower Erde" eine Gedenktafel, zum Ehren des „polnischen Edison gestiftet, und in eine der Wände des Hauses eingemauert.

Szlak renesansu
Renaissance Trail
Der Renaissance-Weg

Szlak tarnowskich Żydów
Jewish Trail
Der Weg der Tarnower Juden

Szlak gen. Józefa Bema
The Trail of Gen. Józef Bem
Der Weg des Generals Józef Bem

Szlak Jana Szczepanika
The Trail of Jan Szczepanik
Der Weg von Jan Szczepanik

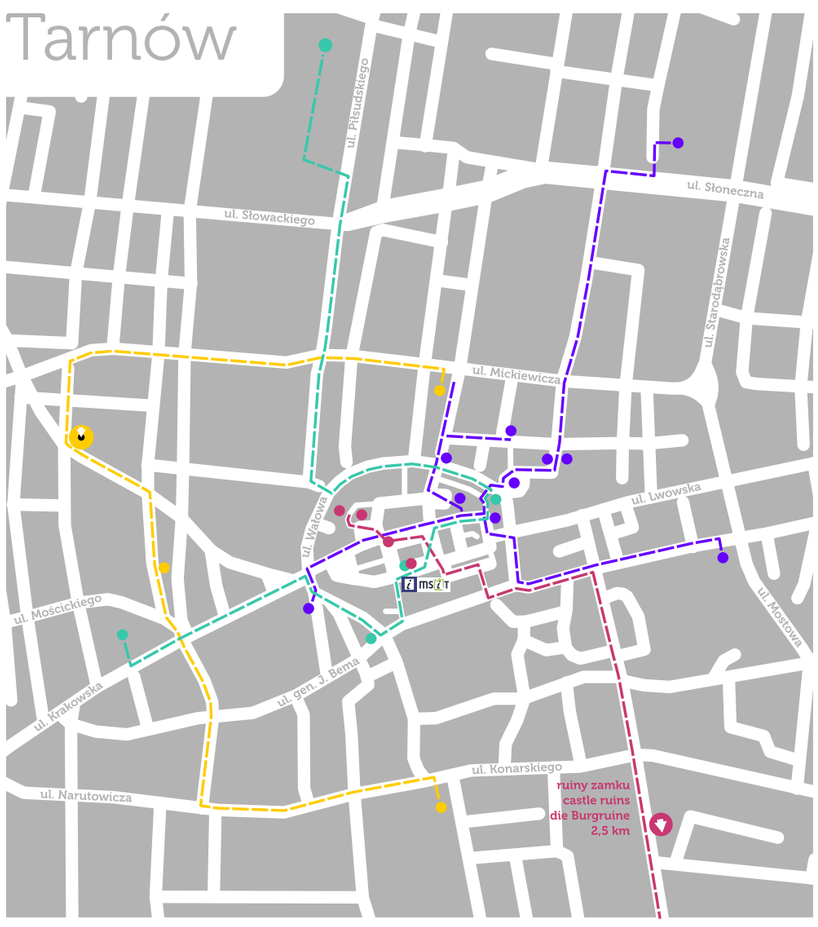

Tarnów i region
Co zwiedzić • Gdzie przenocować i zjeść

Tarnow and region
What to see • Where to stay & eat

Tarnów und Umgebung
Sehenswürdigkeiten • Schlafen & Essen

Tarnowskie Centrum Informacji
Rynek 7
tel. +48 14 688 90 90
www.tarnow.travel